

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **SOLAR ČERNILOV s.r.o.**, se sídlem Plaská 622/3, Praha 5, zast. Mgr. Erikem Kolanem, LL.M. Eur., advokátem se sídlem Husova 240/5, Praha 1, proti žalovanému: **Ústřední inspektorát Státní energetické inspekce**, se sídlem Gorazdova 1969/24, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2015, č. j. 052105914/727/15/90.221/Kr, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2016, č. j. 11 Af 57/2015 - 84, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) shora označený rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2015, č. j. 052105914/727/15/90.221/Kr. Zmíněným rozhodnutím žalovaný změnil rozhodnutí Státní energetické inspekce ze dne 26. 3. 2015, č. j. 524009115. Po provedené změně byla stěžovatelce uložena pokuta ve výši 11 459 000 Kč za správní delikt dle § 16 odst. 1 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon o cenách“), jehož se dopustila porušením § 5 odst. 5 zákona o cenách a bodu 1.9. cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 7/2011.

[2] Jednání, za něž byla uložena pokuta, spočívalo v tom, že za období od 1. 1. 2012 do 31. 1. 2012 stěžovatelka za elektřinu vyrobenou ve své specifikované provozovně neoprávněně uplatnila u provozovatele distribuční soustavy úředně stanovený zelený bonus na elektřinu ve výši 11 570 Kč/MWh (stanovený pro výrobu elektřiny využitím slunečního záření pro zdroj s instalovaným výkonem nad 30 kW a uvedený do provozu od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010), ačkoli měla správně uplatnit bonus ve výši 4 530 Kč/MWh (stanovený pro výrobu elektřiny využitím slunečního záření pro zdroj s instalovaným výkonem nad 100 kW a uvedený do provozu od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011). Tímto stěžovatelka dle výroku správního rozhodnutí získala nepřiměřený majetkový prospěch ve výši 11 459 592,62 Kč včetně daně z přidané hodnoty.

[3] V návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelka uvedla, že uložená pokuta je splatná do 30 dnů od právní moci rozsudku městského soudu. Za méně než měsíc by tak měla zaplatit pokutu přes 11 milionů Kč. Navíc v důsledku právní moci správních

rozhodnutí by mohlo ihned dojít k podstatnému snížení jejich příjmů z prodeje elektřiny ve formě garantovaných výkupních cen. Stanovená výkupní cena pro fotovoltaické elektrárny uvedené do provozu v roce 2011 nedosahuje ani poloviční výše v porovnání s elektrárnami uvedenými do provozu v roce 2010. Bez odkladného účinku kasační stížnosti by stěžovatelka navíc byla povinna vedle pokuty vrátit neoprávněně čerpanou podporu za roky 2011 až 2016, což by pro ni mělo likvidační dopad.

[4] Svůj návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatelka posléze doplnila. Uvedla, že rozdíl mezi částkou za výrobu elektřiny fakturovanou dle tarifu pro výrobní uvedené do provozu v roce 2010 a dle tarifu pro výrobní uvedené do provozu v roce 2011 by znamenal snížení jejich budoucích příjmů až o 15 milionů Kč ročně. S takovou výší příjmů by nebyla schopna pokrýt splátky úvěru čerpaného na výstavbu své fotovoltaické elektrárny. Náklady na provoz její elektrárny, včetně splátek úvěru, činily v roce 2014 přibližně 17 milionů Kč a v roce 2015 přibližně 19 milionů Kč. Výnosy z fakturované podpory pro její fotovoltaickou elektrárnu činily v roce 2014 přibližně 24 milionů Kč a v roce 2015 přibližně 26 milionů Kč. Stěžovatelka by nebyla schopna hradit ani fixní náklady spojené s provozem své elektrárny, což by pro ni mělo likvidační dopad.

[5] V případě zařazení stěžovatelčiny elektrárny mezi elektrárny uvedené do provozu v roce 2011 by hrozilo, že banka by mohla předčasně zesplatnit poskytnutý úvěr. Stěžovatelka v úvěrové smlouvě prohlásila, že jí není známo, že by se vedlo jakékoli řízení, které by mohlo nepříznivým způsobem ovlivnit její schopnost řádně a včas plnit povinnosti z této smlouvy. Dle dalšího ustanovení úvěrové smlouvy platí, že veškerá její prohlášení ve smlouvě se považují za zopakovaná ke každému dni až do splacení úvěru. Výkon správního rozhodnutí, pokud by nebyl přiznán odkladný účinek, by nepochybně vedl k nepravdivosti uvedeného prohlášení, což úvěrová smlouva kvalifikuje jako její závažné porušení. Za závažné porušení úvěrové smlouvy se dále považuje též situace, kdy se na stěžovatelčinu elektrárnu nebude pro období od 1. 1. 2013 vztahovat výkupní cena elektřiny stanovená v příslušném cenovém rozhodnutí Energetického regulačního úřadu pro zdroje s instalovaným výkonem nad 30 kW a uvedené do provozu v období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010. Přesně tímto směrem ovšem míří správní rozhodnutí. V důsledku závažného porušení úvěrové smlouvy může banka stanovit okamžitou splatnost veškerých dlužných částek.

[6] V průběhu let 2011 až 2016 stěžovatelka fakturovala podporu ve výši přesahující 158 milionů Kč. Po celou tuto dobu byla považována za provozovatelku výrobní elektřiny ze slunečního záření uvedené do provozu v roce 2010. Celkový rozdíl fakturované podpory a podpory, která by náležela výrobním uvedeným do provozu v roce 2011, by v jejím případě přesahoval částku 90 milionů Kč, jež by stěžovatelka byla bez přiznání odkladného účinku kasační stížnosti povinna vrátit. Na závěr poukázala na § 51 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o podporovaných zdrojích energie“), na jehož základě Energetický regulační úřad rozhodne v souvislosti se spácháním správního deliktu podle tohoto zákona o neoprávněném čerpání podpory a stanoví jeho rozsah, jež je výrobce elektřiny povinen uhradit nejpozději do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí Energetického regulačního úřadu o neoprávněném čerpání podpory do státního rozpočtu. Stěžovatelka má za to, že bez odkladného účinku kasační stížnosti by byla povinna do státního rozpočtu odvést částku přesahující 90 milionů Kč.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření souhlasil s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku a hodnotil, zda jsou dány podmínky pro jeho přiznání na základě § 73 odst. 2 až 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.

pokračování

[9] Dle § 107 odst. 1 s. ř. s.: „Kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.“

[10] Dle § 73 odst. 2 s. ř. s.: „Soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.“

[11] Aby mohl být návrh na přiznání odkladného účinku úspěšný, musí navrhovatel dostatečně konkrétně tvrdit újmu, která mu hrozí na základě výkonu nebo jiných právních účinků rozhodnutí, vůči němuž návrh na přiznání odkladného účinku směřuje. V případě návrhu na přiznání odkladného účinku je tak třeba tvrdit újmu ve vztahu k napadenému rozsudku městského či krajského soudu. V usnesení ze dne 2. 11. 2005, č. j. 2 Afs 131/2005 - 39, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnosti lze přiznat odkladný účinek, který směřuje i ve vztahu ke správním rozhodnutím, jichž se týkal rozsudek napadený kasační stížností, u níž je navrhován odkladný účinek. Tvrzení ve vztahu k újmě lze v návrhu na přiznání odkladného účinku proto vztahovat i ke správním rozhodnutím.

[12] Nejvyšší správní soud konstatuje, že na základě správních rozhodnutí v nynější věci byla stěžovatelce uložena pokuta ve výši 11 459 000 Kč. Povinnost uhradit tuto pokutu je bezprostředním důsledkem správních rozhodnutí a v rámci posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku je tedy možno zkoumat, zda povinnost k úhradě této pokuty pro stěžovatelku představuje újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s. a zda újmu stěžovatelka též doložila (k tomu viz body [22] až [24] níže).

[13] Nelze ovšem souhlasit s tím, že by bezprostředním účinkem správních rozhodnutí v posuzované věci bylo závazné stanovení výkupní ceny elektřiny ze stěžovatelčiny elektrárny či zelených bonusů pro vztahy mezi stěžovatelkou a třetími subjekty, jimž stěžovatelka účtuje platby za vyrobenou elektřinu. Nejvyšší správní soud připouští, že předběžnou otázkou, kterou bylo nezbytné vyhodnotit ve vztahu k rozhodnutí o správním deliktu, za který byla stěžovatelka postižena, byla i otázka, kdy došlo k uvedení její elektrárny do provozu. Hodnocení této otázky je relevantní i pro zhodnocení výše výkupních cen či zelených bonusů ve vztahu mezi stěžovatelkou a jejími odběrateli. Zmíněná otázka sice měla jednak význam pro rozhodnutí správních orgánů v nynější věci, jednak má význam pro stanovení výše ceny či zeleného bonusu ve vztahu mezi stěžovatelkou a třetími subjekty. Samotná skutečnost, že hodnocení výše zmíněné předběžné otázky se souběžně odehrává ve správním řízení o pokutě a vedle toho ve vztazích mezi stěžovatelkou a dalšími subjekty, však nemůže rozšiřovat dosah účinků správního rozhodnutí. Dodat lze, že žádné třetí subjekty kromě stěžovatelky nebyly účastníky správního řízení, z něhož vzešlo rozhodnutí přezkoumávané městským soudem. Správní rozhodnutí, o něž v nynější věci jde, autoritativně nestanovovalo cenu elektřiny či výši zeleného bonusu bezprostředně pro vztahy mezi stěžovatelkou a dalšími subjekty.

[14] Vedle zmíněného lze ještě poukázat na to, že výrok správních rozhodnutí (popis skutku) se týká výhradně období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012. K jiným obdobím nelze výrok správních rozhodnutí vztahovat.

[15] Nejvyšší správní soud proto nespatřuje potřebnou návaznost mezi správními rozhodnutími v nynější věci a tvrzením o snížení stěžovatelčiny budoucích příjmů. Tvrzení o případném snížení budoucích příjmů proto nepovažoval za újmu, která je bezprostředním důsledkem správních rozhodnutí a již by tak mohl odkladný účinek zabránit pro dobu, po kterou potrvá řízení o kasační stížnosti.

[16] Co se týče tvrzení o nutnosti vrátit podporu za roky 2011 až 2016, lze zopakovat, že správní orgány se nezabývaly jiným obdobím než rokem 2012. Výrok správního rozhodnutí ani ve vztahu k roku 2012 žádnou podporu vracet nepřikazuje. Správní rozhodnutí, o něž v nynější věci jde, kromě uložení povinnosti k zaplacení pokuty, nepředstavují exekuční titul pro třetí osoby k vrácení jakékoli částky. To, že je součástí popisu skutku ve výroku informace o neoprávněném prospěchu, nelze spojovat ani s § 51 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích energie. K neoprávněnému čerpání podpory, které je výrobce na základě daného ustanovení povinen vracet, musí dojít v souvislosti se spácháním správního deliktu podle zákona o podporovaných zdrojích energie (viz § 51 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích, jehož hypotéza vyžaduje „*čerpání podpory elektřiny nebo provozní podpory tepla v souvislosti se spácháním správního deliktu podle tohoto zákona*“). Správní orgány rozhodovaly o správním deliktu dle zákona o cenách, nikoli správním deliktu dle zákona o podporovaných zdrojích energie. Poukaz na § 51 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích energie nemá proto relevanci.

[17] Nejvyšší správní soud nespatřuje ani v argumentaci čl. VIII. odst. 2 písm. d) a čl. VIII. odst. 4 úvěrové smlouvy ze dne 27. 10. 2010, reg. č. 827/10-120, kterou stěžovatelka uzavřela s UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., relevantní tvrzení o újmě ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.

[18] Stěžovatelka v úvěrové smlouvě ze dne 27. 10. 2010 prohlásila, že jí není známo, „*že by brožilo či již bylo zahájené jakékoli řízení vedené soudem, rozhodcem či orgánem veřejné správy proti jeho osobě či majetku, které by mohlo nepříznivým způsobem ovlivnit jeho schopnost či možnost a řádně včas plnit povinnosti vyplývající z této Smlouvy o úvěru nebo jeho celkovou majetkovou, resp. ekonomickou a podnikatelskou situaci*“ [čl. VIII. odst. 2 písm. d) úvěrové smlouvy]. Dále je ve smlouvě uvedeno, že stěžovatelčina prohlášení se považují za zopakovaná ke každému dni až do úplného splacení úvěru (čl. VIII. odst. 4 úvěrové smlouvy) a že nepravdivost, neúplnost nebo nepřesnost jakéhokoli prohlášení ve smlouvě o úvěru je závažné porušení úvěrové smlouvy (čl. X. odst. 1 smlouvy). Stěžovatelka má za to, že pokud by nedošlo k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tak by způsobila závažné porušení úvěrové smlouvy, jelikož by došlo k porušení čl. VIII. odst. 2 písm. d) ve spojení s čl. VIII. odst. 4 úvěrové smlouvy, což banku opravňuje ke stanovení okamžité splatnosti veškerých dlužných částek.

[19] Nejvyšší správní soud konstatuje, že dle čl. IX. bod 3. písm. c) úvěrové smlouvy se stěžovatelka zavázala bez zbytečného prodlení, pokud možno předem, banku zpravit o „*jakékoli jiné skutečnosti, která by mohla negativním způsobem ovlivnit podnikání, rozsah a stav majetku nebo finanční, ekonomickou a podnikatelskou situaci Klienta či schopnost a možnost Klienta plnit závazky z této Smlouvy o úvěru*“ . Vydání správního rozhodnutí, kterým byla po skončení odvolacího řízení uložena pokuta ve výši 11 459 000 Kč, současně se zamítnutím správní žaloby, lze považovat za skutečnost mající schopnost negativně ovlivnit rozsah podnikání a zejména rozsah majetku stěžovatelky, proto se jeví, že dle čl. IX. bodu 3. písm. c) má stěžovatelka informační povinnost o existenci správních rozhodnutí v nynější věci a rozsudku městského soudu. Na existenci správních rozhodnutí či rozsudku městského soudu by ani případně přiznaný odkladný účinek nemohl vůbec nic změnit.

[20] Zcela nelogický by pak byl výklad, že při splnění informační povinnosti o skutečnostech nastalých po uzavření smlouvy [čl. IX. bod 3. písm. c) úvěrové smlouvy] by došlo k porušení povinností ve vztahu k prohlášením uskutečněným dne 27. 10. 2010 při uzavření smlouvy [čl. VIII. odst. 2 úvěrové smlouvy]. V bodě VIII. odst. 2 písm. d) úvěrové smlouvy stěžovatelka prohlásila, že při uzavření smlouvy jí nejsou známy žádné ze specifikovaných skutečností, nejde však, a to ani v kombinaci s čl. VIII. odst. 4 úvěrové smlouvy, o ujištění, že nikdy v budoucnu nemůže být zahájeno řízení, které má schopnost nepříznivým způsobem ovlivnit její majetkovou situaci. Na situaci vzniku nových skutečností (správních řízení) mající negativní vliv na majetkovou situaci stěžovatelky míří čl. IX. bod 3. úvěrové smlouvy o následné informační

pokračování

povinnosti. Po splnění následné informační povinnosti [čl. IX. bod 3. písm. c) úvěrové smlouvy] o skutečnostech, které mohou mít na stěžovatelčinu majetkovou situaci negativní vliv a které nebyly dány při uzavření smlouvy ani v podobě hrozby, je zjevně nesmyslné dovozovat, že by v rozsahu neslučitelném s obsahem následně sdělených informací měla být považována za zopakovaná prohlášení učiněná při uzavření smlouvy. Stručně řečeno, stěžovatelka má sama možnost zamezit tomu, aby bylo možno na základě VIII. odst. 4 úvěrové smlouvy její prohlášení považovat za zopakovaná, jednoduše tím, že banku informuje o existenci správních rozhodnutí a rozsudku městského soudu v nynější věci.

[21] Stěžovatelka dále uvedla, že k porušení úvěrové smlouvy dojde i v případě, že se na její elektrárnu nebude vztahovat pro období od 1. 1. 2013 výkupní cena elektřiny stanovená v příslušném cenovém rozhodnutí Energetického regulačního úřadu pro zdroje s instalovaným výkonem nad 30 kW a uvedené do provozu v období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010. Nejvyšší správní soud v dané souvislosti opakuje, že správní rozhodnutí bezprostředně pro vztahy mezi stěžovatelkou a třetími subjekty neurčovala, jaká je výše výkupní ceny či zeleného bonusu u elektřiny vyrobené ve stěžovatelčině elektrárně. Třetí subjekty (tj. provozovatelé distribuční soustavy, kteří od stěžovatelky odebírají elektřinu, či úvěrující banka) mohou ve vztahu ke stěžovatelce hodnotit, kdy její elektrárna byla uvedena do provozu a jaká cenová regulace se vztahuje na elektřinu vyrobenou v její elektrárně. Pro jejich hodnocení však není bezprostředně závazné posouzení, k němuž dospěly správní orgány v nynější věci. Pokud by snad třetí subjekty akceptovaly hodnocení správních orgánů, dalo by se hovořit pouze o argumentační přesvědčivosti správních rozhodnutí, na čemž nemůže ani případně odkladný účinek kasační stížnosti nic změnit.

[22] Jak bylo již výše uvedeno, bezprostředním důsledkem správních rozhodnutí v nynější věci bylo uložení povinnosti zaplatit pokutu ve výši 11 459 000 Kč. Stěžovatelka uvedla, že uložená pokuta převyšuje její základní kapitál ve výši 200 000 Kč téměř šedesátinásobně. Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelka byla do Obchodního rejstříku zapsána dne 28. 1. 2010, jde tedy o společnost, která funguje již 7 let. Schopnost obchodní korporace zaplatit pokutu, resp. újmu, kterou pro ni pokuta představuje, je třeba posoudit komplexně s ohledem na majetkovou a ekonomickou situaci takové obchodní korporace. Výše základního kapitálu má pro naznačené posouzení minimální vypovídací hodnotu, jelikož s postupem času je majetková a ekonomická situace daleko více u korporací, které podnikají, determinována především hospodářskými výsledky minulých let a případnými dalšími majetkovými transakcemi, a nikoli vklady společníků při vzniku společnosti. Z tohoto důvodu je informace o tom, kolikrát uložená pokuta převyšuje základní kapitál, naprosto nedostatečná pro posouzení podmínek pro přiznání odkladného účinku.

[23] Větší relevanci v daném ohledu má rozvaha, kterou stěžovatelka předložila. Nejvyšší správní soud nicméně konstatuje, že jde o rozvahu k 31. 12. 2015. Dle rozvahy měla stěžovatelka vlastní kapitál ve výši 12 506 000 Kč (zde uváděla výsledek nerozdělený zisk minulých let ve výši 7 245 000 Kč a výsledek běžného období ve výši 6 243 000 Kč), její krátkodobý majetek (peníze, účty v bankách) dosáhl výše 33 869 000 Kč, naproti tomu její krátkodobé závazky činily 44 275 000 Kč (k nim však kromě údaje v rozvaze nebyl předložen jiný doklad ani podrobnější údaje). Jde však o údaje více než jeden rok staré. Stěžovatelka dále předložila doklady vztahující se k jejím výnosům z fotovoltaické elektrárny a nákladům spojeným s jejím provozem (za rok 2014 uváděla výnosy po srážkové dani ve výši přibližně 24,6 milionů Kč a náklady ve výši přibližně 17,6 milionů Kč; za rok 2015 uváděla výnosy po srážkové dani ve výši přibližně 26,5 milionů Kč a náklady ve výši přibližně 19 milionů Kč). Mezi náklady byly zahrnuty i splátky úvěru. Rozdíl mezi náklady a výnosy činil přibližně 7 milionů Kč za rok 2014 a přibližně 7,4 milionů Kč za rok 2015. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka za prvních jedenáct měsíců roku 2016 fakturovala za vyrobenou elektřinu (bez daně z přidané hodnoty) částku přibližně

26 milionů Kč (za celý rok 2015 to bylo přibližně 29,5 milionů Kč), není důvod se domnívat, že rozdíl mezi výnosy a náklady u její elektrárny se za rok 2016 mohly výrazněji odchylovat od výše zmíněného rozdílu těchto údajů za roky 2015 a 2014.

[24] Za situace, kdy komplexnější tvrzení o majetkové situaci stěžovatelky (zde v podobě rozvahy) bylo více než rok staré, a tudíž jen málo vypovídající o současném stavu, Nejvyšší správní soud nemohl zodpovědně poměřit následek správních rozhodnutí v podobě povinnosti zaplatit pokutu s majetkovou sférou stěžovatelky. Dále shledal, že výše stěžovatelkou fakturovaných plnění v souvislosti s výrobou elektřiny v porovnání s jejími náklady na výrobu, vše za poslední tři roky zpět (tj. roky 2014, 2015 a 2016), nesevěčí o tom, že by se majetková situace stěžovatelky jakkoli zhoršovala, opak se jeví být pravdou. Za této situace zhodnotil, že stěžovatelka nedoložila, že by byly dány podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[25] Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal, že návrh na přiznání odkladného účinku není dostatečně podložený, proto jej zamítl. Rozhodnutí o odkladném účinku v žádném případě nepředjímá rozhodnutí o kasační stížnosti, jelikož v rámci posuzování důvodnosti kasační stížnosti se hodnotí jiné otázky než v rámci posuzování důvodnosti odkladného účinku kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. ledna 2017

JUDr. Radan Malík
předseda senátu